

Değerli Meclis üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Küresel piyasalarda önce İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden çıkma kararı, şimdi ise İtalya ile Avrupa Birliği arasında yaşanan kriz, ardından İtalya'nın resesyona girmesi, Almanya ve İngiltere'de düşük büyüme performansı, Euro bölgesinde ciddi sorunlar olduğunu işaret etmektedir. Her ne kadar ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşında bir yumuşama eğilimi ortaya çıkmış olsa da, Çin ekonomisinde yaşanan ciddi ivme kaybı, yine ABD ile İran arasında yaşanan ve ambargo ile sonuçlanan gerginlik tüm piyasaları olumsuz etkilemektedir. Küresel ekonomi hızla değişiyor ve bu değişime yetişmek mümkün olmuyor. Küresel piyasalarda bilinmezlik, belirsizlik yaratarak küresel iklimi olumsuz yönde etkiliyor.

Bu süreç küresel iklimde, büyüme trendlerinde azalma eğilimi ortaya çıkarmaktadır. Günümüz yeni ekonomik koşulları artık büyümeyi daha zor ve maliyetli hale getirmiştir.

Küresel iklimde beklentilerin bozulduğu bir ortamda, Türkiye'de beklentilerin bozulmaya devam etmesi, ekonomide dengelenme sürecini olumsuz etkilemektedir.

Ağustos ayında başlayan ve derinleşerek devam eden kur şoku ekonomimizde önemli tahribatlar yaratmıştır. Özellikle hükümetin kur şokunun hemen ardından uygulama koyduğu önlemler, makroekonomik değişkenlerde dengelenme sürecini başlatmıştır. Özellikle Ocak ayında 5,1 milyar TL bütçe fazlası vermemiz mali disiplin açısından önemli bir gelişmedir. Diğer taraftan yıllardır ülke ekonomisinde yapısal bir sorun olan cari işlemler açığının, önemli ölçüde azaltılarak, 27 milyar dolar seviyelerine kadar gelmesi sevindirici bir gelişmedir. Lakin cari açığı düşürmenin maliyeti, büyüme performansında aşağı yönlü bir etki olarak karşımıza çıkacaktır. Diğer önemli bir sorun cari açığın finansmanıdır.

2018 yılında gerçekleşen 27,6 milyar dolarlık cari işlemler açığını finanse edebilmek için, 21,2'si kaynağı belirsiz net hata noksan, 10,4 milyar doları ise rezervlerden olmak üzere toplam 31,5 milyar dolar kullanılmıştır. Aradaki 4 milyar dolara ulaşan fark ise yurtdışı sermaye çıkışı ile karşılanmıştır.

Şu da unutulmamalıdır ki Hükümetimizin almış olduğu önlemler, henüz birçok makroekonomik değişkenlerde kırılğanlıkları ortadan kaldıramamıştır.

Ekonomimizin şu anda en önemli sorunu güvendir. Ekonomik canlılık güven ortamı oluşturulduğunda söz konusu olacaktır. Güven ortamının artırılmasına yönelik bir takım tedbirler almak zorundayız. Biz sanayicilerin en büyük motivasyonu ürettiğinden para kazanmasıdır. Ürettiğinden para kazandığı sürece üreticinin şevki artacaktır. Bu durum bütün üretim faaliyetleri için geçerlidir.

Ekonomide dengelenme sürecinin altında temel güç inançtır. Türkiye'ye inanan üreten ve üretmeye devam eden bir sanayici ve özel sektör var.

Özellikle KDV ödemelerinin %50'sinin hızlı ödenmesi için gösterilen bu gayret sanayiciler açısından çok önemlidir. Katma Değer Vergisi iade ödeme sürecinin hızlandırılmasına ilişkin tebliğ, piyasadaki likiditeyi artıracaktır. İş dünyası olarak büyük bir memnuniyetle karşıladığımız bu düzenlemenin, 2019 öncesinde biriken KDV iadeleri ve imalatçı firmaların stoktaki hammadde

ve yarı mamullerindeki KDV'lerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi bizler açısından oldukça önemlidir.

Diğer taraftan Merkez Bankasının almış olduğu kararlarla "Zorunlu Karşılık Oranları"nda indirim gitmesi, piyasaya yaklaşık 15 milyar TL tutarında likidite sağlamış ve onun sonucu olarak da son günlerde bankacılar tekrar piyasalarda dolaşmakta. Ancak, 28 Şubatta bu yapılandırmaların son günü. 28 Şubatta bu yapılandırmaların gereğini yerine getirmesek haklarımızı kaybedeceğiz. Ben diyorum ki, 7 Ağustos'tan bugüne ne değişti? Çok bir şey değişmedi. Birçok işletmemizin, biliyorum, bırakın kârları, ciroları ücretleri bile karşılayamayacak seviyede düşmüş durumda, özellikle yatırım malı üretenlerde. Onun için, Hükümetimizden tekrar rica ediyoruz bu kürsüden, bu 28 Şubat tarihini en az 4-5 ay daha uzatsınlar çünkü Odalar Birliği toplantısında Sayın Berat Albayrak nisan'da piyasaların çok iyi olacağını, düzeleceğini söyledi. Bu düzelmeyi görelim, ona göre ödemelerimize devam edebilelim, aksi hâlde birçok firmanın çok ciddi bir şekilde çıkmaza gireceğini tahmin ediyorum.

Değerli meclis üyeleri,

Diğer yandan ülkemizdeki destek politikalarının da gözden geçirilmesi gerekir. Değer zincirinin her hangi bir aşamasında sorun yaşandığında o noktaya müdahale edilmekte, orada giderilen darboğazın bir önceki ve bir sonrakine etkileri göz ardı edilmektedir. Olması gereken, değer zincirinin başlangıç notasında destek yapılmasıdır. Böylece yapılacak destek ilgili sektörlerin tamamını olumlu yönde etkileyecektir. Örneğin tekstil ve konfeksiyonu desteklemek istiyorsak, bunların ana hammaddesi olan pamuğu sübvansede etmememiz gerekmektedir.

Kur şokuyla ciddi bir yükseliş trendine giren enflasyon rakamlarında ortaya çıkan dezenflasyonist süreçte olumlu bir gelişme olarak karşımızda duruyor. Lakin gıda fiyatlarındaki %30'un üzerinde artış, enflasyonun aşağı çekilmesinde önemli bir engeldir. Tarım politikalarına bütüncül bir yaklaşımla ele alınması ve bilimsel tarım politikalarına geçilmesi bir zaruret halini almıştır. Hem üreticiye hem sanayiciye hem de tüketiciye kazandıran "**sözleşmeli tarım**" modeline geçmemiz gerekiyor.

Diğer taraftan, daha önce gündeme gelen "**Havza Bazlı Üretim ve Destekleme Modeli**" işler hale getirmek gerekiyor. Bu modelin işlerlik kazanması ülke tarım ve ekonomisi açısından önemli avantajlar sağlayacaktır. Bu model sayesinde, etkin üretim planlaması, verimlilik artışı, üreticinin kâr artışı, arz-talep dengesi sağlanacak ve üretim planlaması ile tarımda uluslararası rekabet gücü artacaktır.

Küresel ısınma ile birlikte iklim şartlarının değişmesi, tarımı olumsuz etkileyecek istenmeyen fiziksel değişimler sıkça yaşanmaya başlamıştır. Bu minvalde seracılığın termal su kaynaklarının bulunduğu bölgelerde üretim yapması sebze meyve üretimi açısından önemli bir karar olacağı düşüncesindeyim.

Toprağın mülkiyeti bize ait olabilir, lakin bu topraklar bu coğrafyada yaşayan herkesin ortak malıdır. Serbest piyasa ekonomisi sınırsız özgürlüklerin olduğu bir piyasa değildir, belirli sınırlar içinde serbestliği olan bir piyasadır. Gıdadan konuşuyor isek, arazi ve ürün planlaması yapılması artık hayati bir öneme sahiptir.

Sanayi üretim endeksi, kapasite kullanım oranı ve perakende satış hacmi endeksi rakamları üretimde ve talepte daralmayı işaret etmekte, sanayinin temel yatırım faaliyetlerini oluşturan aramalı ve yatırım malları alt sektörlerindeki gerileme, ekonominin potansiyel büyüme sınırlarında, ciddi kayıplar oluşturmaktadır. Bu göstergeler dördüncü çeyrekte büyüme rakamlarında muhtemelen bir daralma beklentisini güçlendirmektedir. Sürekli gündeme getiriyoruz ve getirmeye de devam edeceğiz, “büyümenin itici gücü sanayi sektörü ” dür.

Üzerinde durulması gereken önemli diğer bir konu da işsizlik rakamlarıdır. Ekonominin istihdam yaratma kapasitesinde önemli bir azalma var. Ekim 2018’de 28 milyon 819 bin istihdam sözü konusu iken, Kasım ayında 28 milyon 591 bin olarak gerçekleşmiş, son bir ayda toplam 230 bin istihdam kaybı olmuştur. Son bir yılda işgücü yüzde 1,6 artarken istihdam yüzde 0,7 azalmış ve işsizlik oranı Kasımda yüzde 12,3 seviyesine yükselmiştir.

Hükümetin işsizlik sorununun çözümünde, “2019 istihdam seferberliğini” başlatmasını önemli bir adım olarak görüyor, bu politikanın başarılı olacağına inanıyorum. Bölgesel istihdam teşviklerinin bir yıl uzatılması, 6 puanlık SGK teşvikinin 2019’da devam etmesi ve 1 Ocak 2018- 31 Aralık 2020 döneminde işe alınan yeni elemanlar için 12 ay süreyle, gelir vergisi stopajı, damga vergisi ve sosyal güvenlik primi desteği teşviki verilecek olması istihdam kapasitesini artırma açısından önemli bir gelişmedir.

Değerli meclis üyeleri,

Küresel olumsuzluklardan etkilenmememiz mümkün değildir, ancak önemli olan dışarıda yaşanan olumsuzlukları kendi lehimize çevirebilecek adımların atılabilmesidir.

Kaliteli ve sürdürülebilir bir büyümenin imalat sanayisi ile sağlanacağı gerçeği hiçbir zaman unutulmamalıdır. Bizler bunların farkında olarak üretiyoruz ve üretmeye de devam edeceğiz. Ekonomik bağımsızlığın üretimle gerçekleşeceğini de biliyoruz. Yerli ve milli ekonomi vurgusunu tekrar tekrar söylemek istiyorum, yerli ve millî ekonomi dışa bağımlılığı minimize edilmiş ekonomi demektir. Bu anlamda, tabii, Hükümetimizin almış olduğu birçok kararlar var; işte yerli mallarının tercihi konusunda, yüzde 15’e kadar pahalı olsa bile onların tercih edilmesi, özellikle teknolojik ürünlerde bu tercih mecburi hâle getirilmiş olmasına rağmen hâlâ gönülleri tatmin edecek ölçüde bir uygulamayı göremiyoruz.

Kore’de bu işi Kore’nin Kamu İhale Kurumu diyebileceğimiz kurula vermişler ve bu kurul, yapılan bütün ihaleleri ve bunların sonuçlarını, yerlilik oranlarını incelerken sadece ihale şartlarına, rekabet şartlarına uyulup uyulmadığı anlamında değil, yerlilik oranlarına da dikkat edilip edilmediğini takip etmişler ve burada ciddi bir başarı da sağlamışlar. Bizim de Kamu İhale Kurumunun mevzuatına madem yerli malının tercih edilmesi isteniyor ve buna mecburuz cari açığımızı azaltmak açısından, bu yönde bir düzenlemenin, böyle bir görevin de Kamu İhale Kurumuna verilmiş olması gerekir.

Sözlerime burada son verirken beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.